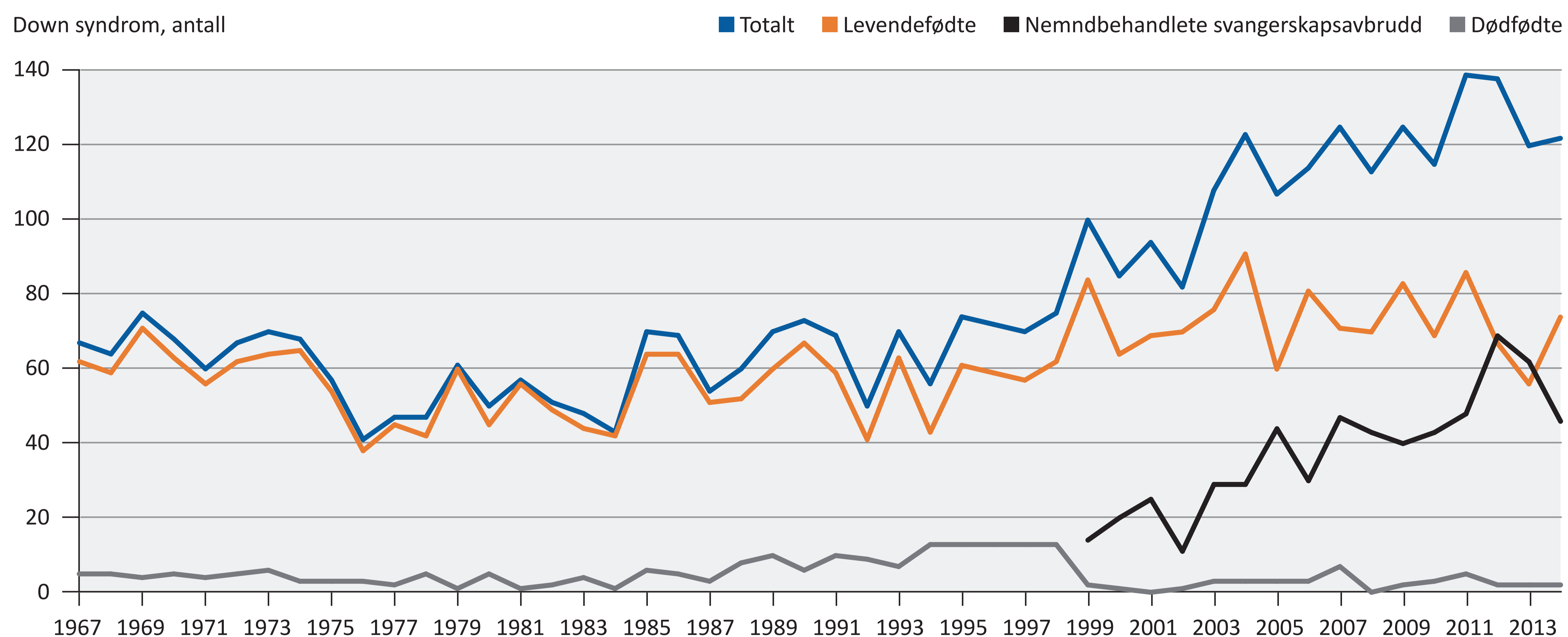

Medisinsk fødselsregister: Down syndrom i Norge 1967–2014

Helsedata og digitalisering, Folkehelseinstituttet

Antall tilfeller med Down syndrom 1967–2014. Levendefødte, nemndbehandlete svangerskapsavbrudd og dødfødte.

Utviklingen i Norge over tid

- Antall (og andel) svangerskap med Down syndrom har vært jevnt økende siden 1990-tallet.
- Antall (og andel) levendefødte med syndromet har vært noenlunde stabilt på 2000-tallet.
- Omtrent 90 prosent av foreldrene velger å avbryte svangerskapet dersom de vet at fosteret har Down syndrom.

Fosterdiagnostikk

- Består av:
 - Tidlig ultralydundersøkelse (uke 11–14).
 - Fostervanns- eller morkakeprøve for kromosomanalyse.
 - Ev. blodprøve av mor.
- Tilbys:
 - Kvinner med økt risiko for å få barn med Down syndrom:
 - Fått barn med Down syndrom tidligere.
 - Over 38 år ved termin.
 - Kvinner som selv, eller der biologisk far, tidligere har fått barn med annen alvorlig sykdom eller utviklingsavvik.

Tidlig ultralydundersøkelse kan gi mistanke om Down syndrom, men diagnosen stilles ved kromosomundersøkelse.

Økt fødealder forklarer økning

- Økt alder hos mor er den viktigste biologiske risikofaktoren for Down syndrom.
 - 5,5 tilfeller per 10 000 svangerskap hos kvinner i alderen 20–24 år.
 - 129 tilfeller per 10 000 svangerskap i aldersgruppen 40 år og eldre: mer enn 20 ganger økt risiko.
- At kvinner er stadig eldre før de får barn, forklarer hele økningen i forekomsten av svangerskap med Down syndrom.
- Omtrent halvparten av svangerskapene med Down syndrom forekommer likevel hos kvinner under 35 år.

Hva er Down syndrom?

- Medfødt tilstand.
- Vanligste årsak er ekstra kopi av kromosom 21.
- Medfører forsinket intellektuell utvikling i varierende grad.
- Økt risiko for bl.a.:
 - Hjertefeil.
 - Lavt stoffskifte.
 - Luftveisinfeksjoner.
 - Noen typer blodkreft.

Andel svangerskap med Down syndrom er relativt likt i Europa

- Den totale forekomsten av Down syndrom blant alle svangerskap (levendefødte, dødfødte og avbrutte svangerskap) varierer relativt lite mellom de europeiske landene.¹
- Andelen levendefødte barn med Down syndrom varierer imidlertid mer:
 - Omtrent 20 av 10 000 i Irland og på Malta.
 - Omtrent 12 av 10 000 i Norge.
 - Omtrent 7–8 av 10 000 i de fleste andre land i konsortiet EUROCAT.
- Variasjonen i forekomst av Down syndrom blant levendefødte har trolig sammenheng med både forskjeller i tilbudet gravide får om screening, og samfunnets holdninger.¹

Referanser:

1. Loane, M. et al., Twenty-year trends in the prevalence of Down syndrome and other trisomies in Europe: impact of maternal age and prenatal screening. *Eur J Hum Genet*, 2013.

